

HALVSEKELSFIRANDE MAJORNAKLUBB DRIVBÄNK FÖR SCHACKENTUSIASTER

Den som i dessa dagar gör ett besök på Majornas trivsamma schacklokal, har mycket att titta på. Sällskapet firar i år sitt 50-årsjubileum och har ordnat en fintupplagd minnesutställning, som bjuder på många godbitar inte bara för schackspelare utan också för alla som är intresserade av göteborgiana överhuvudtaget.

Om man har turen att komma till Norra Allégatan 6 en av de kvällar, då jubileumstävlingen pågår, får man dessutom bevitna schack av högt märke. I huvudturneringen deltar många av Göteborgs främsta bemärkta mästare. Förutom de inbjudna finner man klubbens egna maddor, t ex veteranerna Olof Kinnmark och Oscar Nilsson, som bägge gjorde sig och sällskapet kända och fruktade redan då seklet var ungt. Tävlingsmiljön är i hög grad stimulerande tack vare utställningen men till saken hör också, att Majorna är den enda av stadens schackklubbar, som disponerar en alldeles egen lokal.

ENIGHETEN BLEV MAJORNA

GT får vid sin visit en sakkunnig ciceron bland alla gamla roliga och tänkvärda urklipp, foton, protokoll osv i Erik Börjesson, klubbens ordförande och allt i allo. Namnet Börjesson förekommer förresten på inte mindre än fem ställen i rullan just nu — ett gott bevis för schackintressets och Majornas starka förankring i den familjen.

När klubben bildades 1907, berättar Börjesson, hette den Enigheten, men namnet byttes redan året därpå till det mer lokalbetonade Majorna — utan att enigheten för den skull gick förlorad. Tvärtom: sällskapet växte snabbt i medlemsantal och spelstyrka och kom att dominera stadens schackliv under flera decennier.

EN MAN MED IDÉER

Bakom sådana framgångar brukar det alltid ligga personliga initiativ, så också här. En av drivfjäderna var Knut Robertson, ordförande under många år och organisatorisk talang av format. För att undsätta sällskapets i depressionstiderna ebbande kassa kom han med många friska uppslag. En gång startade han ett tipsbolag i Majornas regi, en annan gång hyrde han konserthus och ordnade med soaré i stor skala. För Göteborgs schack värdefullast var väl hans idé med schackskolan, som han grundade 1926. Det blev en blomstrande inrättning — en sällsynt drivbänk för schackentusiaster. Bland de 100-tals elever, som i schackskolan gjorde sina första läro-

spån, fanns många av dagens aktiva. Den mest framgångsrike blev kanske Henric Karlsson, sedermera landslagspelare och från början medlem av Majorna.

MÅNGA KÄNDA MAJSPELARE

Därmed är man inne på kapitlet om bemärkta majspele — och de är sannerligen inte få. Bara ett litet urval visar vad Majorna tydligen har betytt som groningsgrund för spel-skicklighet. Vi har redan nämnt de guldkantade kämparna Olof Kinnmark och Oscar Nilsson, som ömsevis varit göteborgsmästare upprepade gånger. Den allra förste som tog GM var också från Majorna: John Svensson 1916. Men än mer klingande titlar har hemförts, t ex sverigemästerskapet genom Allan Nilsson och Gideon Ståhlberg, som båda tillhört klubben. Man kan fortsätta listan med Kalle Bernström, nordisk mästare 1916, C Harald, svensk mästare 1918, Georg Sjöqvist, Gunnar Skarp, Liss Carlsson, C E Liedqvist m fl. Majorna håller sig väl framme även på den aktuella schackfronten. Ett exempel på detta är den lovande junioren och publikfavoriten Ove Kinnmark, sonen till Olof.

JUBILEUMSTURNERINGEN

Som sig bör finner man just nu i toppen av huvudturneringen idel namn med klang i Majornas historia. Ordningssiffrorna efter sex ronder: C E Liedqvist 4 p (1), Olof Kinnmark 3 1/2 (2), Oscar Nilsson 3 1/2 (1), Elon Blomström, förr Majorna, nu Surte, 3 (1), Wilg Olofsson, Lundby, 3, Åke Svensson, Lerum, 2 1/2 (1), K Y Johansson, Manhem, 1 1/2 (2).

I mästargruppen leder efter åtta ronder A Sjöberg på 4 1/2 (1) och Evald Börjesson 3 1/2 (2).

Sällskapets årsmöte infaller på själ-

En av Majornas gamla kämpar, Oscar Nilsson, funderar.

va "födelsedagen" den 12 nov, medan jubileumsfesten hålls den 23 nov på S:t Erik.

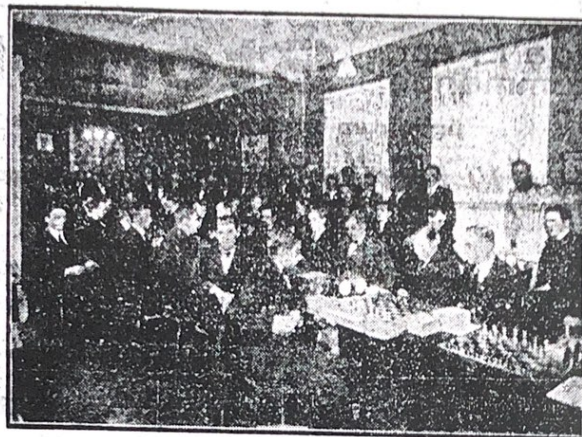
C. T. 26-10-57 Ben Oul.

"VÄRLDENS FINASTE SCHACKPRIS"

kan beses i Majornas prismonter. Ludvig Collin lät 1910 den då nästan okände Döderhultarn tälja till en grupp gubbar kring ett schackspel — ställningen på brädan är autentisk — och gav göteborgarna konstverket som vandringspris. Majorna tog hem det i ädel tävlan med Manhem och Schackklubben. Gruppen tillhör konstnärernas mera lyckade verk och skulle, om det i dag var till salu, betinga tusenlapparnas mångfald.

SCHACKFÖRBUNDETS SERIETÄVLINGAR.

Majorna vinner tolv poäng mot Manhem av femton partier i fredagens match.

En bild av matchdeltagarna.

Schackförbundets B-serie — Hvar-
vem i förbundet sedan blomstringspe-
rioden 1915—18 — skulle med andra
lokalförhållanden vara den ypperliga-
ste agitator för schackspelet. Som
det nu är måste inte bara stora skolor
av intresserade bortvisas från tävlin-
garna utan t. o. m. de tävlande klub-
barnas reservspelare äro inte ens säkra
om att få en överblick av sina "käm-
pande klubbkamrater". Detta med
fem klubbar i serien, men man kunde
ju lika gärna tänka sig dubbla antalet
och i så fall vore det fara värt att se-
riens spelande omöjliggjordes. Att
tävlingen sålunda i år över huvud tag-
et kunnat anordnas är tack vare
Kamraternas och Manhems osjälviska
öppethet för sina lokaler en gång i
veckan. Med de sparsamma spelkväl-
lar som stå till buds är uppoffringen
erkännansvärd.

Vi visa här ovan en bild från gårda-
gens match mellan de båda innehavarna
av vandringspriset, Manhem och
Majorna. Det förestående sällskapet
haf vannit serien 1919 och 1922 samt
Majorna 1920 och 1921. De båda säll-
skapen ligga också självfallet i teten
när det gäller samlade poäng och se-
riens poängställning efter gårdagens
match framgår av tabellen här nedan.
Få sätt och vis kan man säga att ma-
tchen utgjorde seriens final, även om
värje match med lagens hvarande
jämnhet naturligtvis har betydelse för
den slutliga utgången. Båda sällska-
pen hade samlat sina spelare ganska
bra, Manhem hade reserver för första
och sjätte bordet, Majorna vid tredje,
sjunde, tionde och tolfte. Efter tre
timmars spel såg det ut att bli ett
svårt nederlag för Manhem, vars spe-
lare då knappast kunde uppvisa ett en-
da parti med vinstställning, sedan ett
par av dem slarvat bort givna an-
greppställningar. Partierna voro

ovanligt segällna och efter tre tim-
mars spel var endast fyra partier av-
gjorda. Av de tjugo partier färdig-
spelades emellertid femton tillförande
Majorna inte mindre än 12 poäng mot
3. I de återstående fem partier torde
dock Majorna inte kunna hemföra nå-
gra vinstpoäng, på sin höjd ett par re-
mier. De individuella resultaten voro:

Manhem:		Majorna:	
0	O. Toblason	E. Johansson	1
0	G. Thorsson	E. Österström	1
0	R. Forzén	C. E. Liedkvist	1
0	C. J. Grönvall	J. Björnson	1
0	R. Törnqvist	V. Jansson	1
1	G. B. Nylander	V. Sandkvist	0
1	H. Olsson	Ch. Hansson	0
1	E. Olsson	G. Fihm	0
0	W. Larsson	E. Friberg	1
0	A. Andersson	G. Skog	1
0	O. Bromberg	E. Andersson	1
0	G. Ahnsten	E. Skoog	1
0	W. Törnqvist	N. Andersson	1
0	S. Köhlqvist	G. Svensson	1
1/2	J. Christensson	A. Johansson	1/2
1/2	H. Hollender	G. Högborg	1/2
1/2	W. Bohman	H. Sandkvist	1/2
1/2	W. Larne	E. Carlsson	1/2
1/2	A. Larsson	O. Berggren	1/2
1/2	N. Andersson	E. Holmberg	1/2

Poängställningen i serien framgår av
nedanstående tabell.

	•	••	•••
Majorna	16 1/2	25	45
Manhem	15 1/2	14 1/2	46
Lundby	14 1/2	16	42
Schackklubben	11 1/2	10 1/2	61
Kamraterna	5 1/2	7	60

Poängställning före årets täv-
ling.

•• I år vinnas poäng.

••• Återstående partier att spela.

Nästa match i serien spelas mel-
lan Manhem och Kamraterna i Gamla
Högskolan fredagen den 23 d:s kl. 8
e. m.

SCHACK

Matchen om Sverigemästerskap inleddes i går.

Ståhlberg vann första partiet.

Redan en god stund före starten kl. 3 i går eftermiddag hade en rätt talrik publik samlats i förbundets lokaler vid Lorensbergsgatan för att bevittna inledningen av matchen om Sverigemästerskapet. Platsen där striden skulle för siggä hade med en rad bord avskilts från den övriga lokalen. Erfarenheter-na ha lärt, att en intresserad om än aldrig så städad publik gärna blir en smula "påträngande", när en mer än vanligt spännande situation uppstår på det sextiofyrrutade. Med barrikaderna hade man såverat sig mot störningar av detta slag. Men även publikens in-tressen voro tillgodosedda. På motsatta sidan lokalen hade man upphängt ett stort demonstrationsbräde, där spelets gång drag för drag bekvämt kunde föl-jas. Ett bredvidsittande protokoll del-gav dessutom dragföljden. Det sista en välkommen nyhet.

Spelarna själva föreföllo lugna inför den betydelsefulla uppgörelsen. Kanske detta dock endast berodde på yttlig iakt-tagelse! Efter en del preludier med fo-tografering o. d. vidtog spelet. Allan Nilsson hade vit och öppnade med dam-gambit. Ståhlberg anlade från början en ren försvarsposition och fick ett nå-got bundet spel. Den lilla ställnings-fördel vit därigenom fick behölla han tills ett gott stycke in i mittspelet, där han emellertid gjorde sig skyldig till ett grovt förbiseende som medförde bonde-förlust. Alldeles uteslutet är inte, att vits ställning även efter detta vid omsorgs-full spel skulle kunnat hållas, men fauten inverkade deprimerande på spel-lusten och vit fortsatte svagt med ett som nödvändigt resultat.

Partiet i sin helhet följer härneda.

Vit:	Svart:
Allan Nilsson.	G. Ståhlberg.
1. d2-d4	d7-d5
2. c2-c4	c7-c6
3. Sg1-f3	Sg8-f6
4. c4×d5	c6×d5

Om detta avslag på d5 är vits bästa fortsättning kan ifrågasättas. Vanligare och troligen bättre är att med Sc3 och Lf4 söka hålla trycket i centrum, vil-ket gambiten även åsyrar.

5. Sb1-c3	Sb8-c6
6. Lc1-f4	e7-e6
7. e2-e3	Lf8-e7
8. Lf1-d3	0-0
9. 0-0	Sf6-h5
10. Sf3-e5	---

Ett överraskande drag. Se2 hade va-rit både lugnare och starkare, ehuru

10. ---	Sh5×f4
11. e3×f4	Le7-d6
12. Ta1-c1	Lc8-d7
13. Ld3-b1	Ta8-c8
14. Tf1-e1	Ld6×e5!
15. d4×e5!	---

Vit vill undvika att få en svag d4 och låter hellre svart få en fri b-

15. ---	a7-a6
16. f4-f5!	Sc6-e7!

Starkare än att slå på f5.

17. f5×e6	---
-----------	-----

Den positionellt riktiga fortsättni-

På f6 svarar svart med Sg6 och vi-ingen glädje av de långt avancerad-

17. ---	f7×e6
18. Dd1-d3	Se7-g6
19. Te1-d1	---

Hotar S×d5.

19. ---	Dd8-h4
20. Dd3-g3	Dd4×g3
21. h2×g3	b7-b5
22. f2-f4	Sg6-e7
23. Sc3-e2	g7-g6
24. Td1-c1	Se7-c6
25. Tc1-c5	Kg7-f7

Här har vit en betydlig positio-fördel. Svart har en innesländ L-liten terräng, under det vits sam-pjäser ha full rörelsefrihet. Hade låtit sitt nästa drag föregått av Te-skulle svart i längden troligen inte mått hålla ställningen.

26. Kg1-f2?	Sc6×e5!
27. Tc5×c8	Se5-g4†
28. Kf2-f3	Sg4-h2†
29. Kf3-f2	Tf8×c8
30. Se2-d4	Tc8-c4
31. Te1-d1	---

Vit borde försökt med Ke3.

31. ---	Sh2-g4†
32. Kf2-e2	e6-e5
33. Sd4-f3	e5×f4
34. Td1×d5	Le7-c6
35. Td5-g5	Lc6×f3†
36. Ke2×f3	Sg4-h2†
37. Kf3-f2	---

Varför inte Ke2?

37. ---	Kf7-f6
38. Tg5-d5	Sh2-g4†
39. Kf2-f3	Sg4-e5†
40. Kf3-f2	Tc4-c1
41. Lb1-e4	Se5-g4†
42. Kf2-e2	---

Bg3 går ej att rädda. På Kf3 kan råka i en mattfälla genom Ta1. K×g4?, h5. 44) Kh4, Th1†.

42. ---	f4×g3
43. Le4-f3	Tc1-c2†
44. Ke2-d3	Tc2×b2
45. Lf3×g4	Tb2×g2
46. Lg4-e2	Tg2-g1
47. Kd3-e3	g3-g2
48. Ke3-f2	Tg1-e1

och vit gav upp. Svart har ena slutspelet mycket kraftigt.

Välmeriterade veteraner i nya teleschackomgången

I Dagens Nyheters teleschack, som börjar i dag, medverkar vårt lands två äldsta aktiva spelare av högsta klassen och samtidigt två av våra färgstarkaste pjäsflyttare under ett trettital år, Nils Bergqvist och Olof Kinnmark. Spelet får karaktär av jubileum, då det är femte året i följd tidningen anordnar schack av detta slag.

Nils Bergqvist fyller i augusti 57 år. Han sattes i schackskola några år före de 20 vid Baltic i Södertälje och blev på kort tid denna stads främste schackspelare. Sedan har han bl a hjälpt Wasa och Schackkamraterna Solna till lagsegrar i Stockholm och bidragit till den senare klubbens två andraplaceringar i allsvenskt elitschack. Omkring 300 lagmatcher har han hunnit med. Tio gånger han har varit med i SM. Första gången, 1931, vann han klass I och fick följande år dela förstapris i mästarlassen. Han blev även mästare på en tävling i nordiska schackförbundet. 1939 tog han ett andrapris, en halv poäng efter Ståhlberg, i tävling om Sverigemästerskapet, och samma år deltog han med framgång i vår olympiska kvartett i Buenos Aires. 1950 blev han bäste svensk i dessa tävlingar i Jugoslavien och var redan 1936 med i vårt representationslag i München.

Bergqvist har alltid varit en fruktad motståndare på grund av sin förmåga att skapa chanser och farliga situationer i alla lägen. Med bättre kondition hade hans meritlista säkert varit än mera imponerande.

Olof Kinnmark, Göteborg, fyller den 27 mars 60 år. Hans psykologiska blick följde länge de mystiska rörelserna på brädet innan han själv började flytta figurerna. Men sedan blev det genast fart på spelet, och Kinnmark blev en krutdurk i det göteborgska schacklivet.

Redan 1925 var han mogen att klä hela den svenska eliten och vinna högsta klassen vid SM i Trollhättan. Senare har han delat segern i högsta klassen med både Erik Lundin och Gösta Stoltz vid SM, och så sent som 1954 tillfogade han Zandor Nilsson ett överraskande nederlag i samma tävlingar. Kinnmark, som under större delen av sin schackbana tillhört Majorna, har hjälpt denna klubb till många framgångar. Som klubbens förste man förlorade han endast ett parti under en treårsperiod. Sex gånger har han varit Göteborgsmästare och jämte en annan svensk spelare ståtar han med rekordet av 25 SM-tävlingar. För denna prestation har han tilldelats Collijnplaketten i silver.

Kinnmarks spelstil påminner i mycket om Bergqvists — idérisk, chanstagande och fri från teorins allfarvägar. I hopplösa situationer

Nils Bergqvist (övre) och Olof Kinnmark

har han många gånger funnit räddande drag som tillhört det fördolda för vanliga spelare.

Entrébiljett

19

— till

SCHACKMATCHEN

E. Bogoljubow — G. Ståhlberg

Fredagen 4 april kl. 5,30—
Söndagen 6 „ kl. 12—4, 5—
Måndagen 7 „ kl. 4—8, 8,30—
Tisdagen 8 „ kl. 4—8, 8,30—

Lokal: Allécaféet

Kr. 1:—

Majorna Schacksällskap

Oscar Nilsson 70 år.

Oscar Nilsson är ett mycket känt och aktat namn bland schackvännerna här i staden, och inte bara här för övrigt. Under sin långa tid som aktiv spelare har han besökt många platser i våra grannländer, och han har också erövrat titeln nordisk mästare. När han i dag fyller 70 år, är det säkert många som kommer att hylla den gamle kämpen med det ungdomliga humöret. Och det är han verkligen värd.

Oscar Nilsson blev medlem av Majornas SS redan 1908. Den klubben har han sedan tjänat troget, men vid sidan därav har han också tävlat för SKF:s korporationslag. Massor av klubbmästerskap har han lagt beslag på under åren, och många värdefulla poäng har han tagit vid Majornas första bord. Hans intresse för det organisatoriska har också varit av värde, såväl för hans klubb som för GSF. Vidare kan nämnas, att han anlitats i landslaget och under en lång följd av år har han varit givnen i Göteborgs stadslag.

Under mer än fem decennier har alltså denne outtröttlige entusiast stått i främsta ledet bland de aktiva. Det är beundransvärt i och för sig, men det är också roligt, att han alltfjämt är så vital och sällan försummar ett tillfälle att tävla. Ännu i dag är han en svårhanterlig motståndare, som alla mästare har respekt för. När gratulationerna strömmar in till hans hem, Markvägsgatan 22, så kommer också hans goda mänskliga egenskaper att vara i åtanke.

**Oscar Nilsson
70 år**

Oskar Nilsson

En av de färgstarka majgrabarna, Oscar Nilsson, Markvägsgatan 22, fyller sina 70 år på måndag. Gammal majornabo hör han till dem som ogärna överger sina kära stadsdel men stadsplanerare och husrivare har tvingat honom ut i periferien. När det fascinerande schackspelet började intressera honom var det helt naturligt att han sökte sig till Majornas schacksällskap. Detta hände 1908 och han är alltfjämt med och alltid har han kämpat i främsta ledet.

I Göteborgs schacksällskaps jubelturnering 1920, en av de största i svensk schackhistoria, deltog Oscar Nilsson och vann övertygande sin klass som förlänade honom titeln Nordisk mästare. DM har han vunnit flera gånger och varit självskriven i Göteborgs representationslag i över 40 år. Han har också anlitats i det svenska landslaget.

Inom korpschacket är mästarna en stor tillgång och även här har Oscar Nilsson tillhört förgrundsfigurerna. I ca 25 år har han spelat för SKF vid första bordet och än i dag kan man finna honom i täten för sina forna arbetskamrater.

De organisatoriska problemen har alltid omfattats med intresse av O. N. Förutom styrelseuppdrag i Majorna har han även tillhört förbundsstyrelsen och alltifrån förbundets tillblivelse 1914 representerat sin blubb och kallats till hedersledamot 1951.

Oscar Nilssons vänsälla och lysande personlighet har varit ett föredöme för alla som kommit i beröring med honom. När han i morgon ingår i sitt åttonde decennium, får han finna sig i att många av hans motståndare bringa vännen Oscar sin hyllning.

Ragnar Forsman.

Göteborgs schackunderbarn siktar på VM-spel i Basel

STOCKHOLM (HT)

Att schack inte är ett spel, som enbart är avsett för pensionerade professorer, det har tidigare bevisats mer än en gång, men sedan tisdagseftermiddagen vet vi också att svenskt schackspels stora framtidshopp — han som vann sitt första mästerskap vid 13 års ålder — inte är något tungsint, världsfrånvarande underbarn med hornbågade glasögon. Den nu fjorton-årige göteborgspojken Ove Kinnmark är som pojkar är mest — han ser pyrdlig ut förvisso, i sin smala fluga och den blyertsgrå flanellkostymen, men den stora blonda kalufsen är ostyrig.

Ove Kinnmark — sensationell svensk juniormästare 1958 — har under påskferierna spelat schack mot 1957 års juniormästare, 19-årige Hans-Ove Hälén och matchen, som ännu på tisdagskvällen inte var avslutad, gäller vem av de båda svenska juniormästarna som skall delta i världsmästerskapstävlingarna i Basel i sommar. Ove Kinnmark hade stor favör när vi hälsade på sent på tisdagseftermiddagen. Efter 17 timmars spel fördelat på tre dagar var ställningen 1,5—1,5. Matchen fortsätter på onsdagen.

Ove Kinnmark är den yngste juniormästare Sverige någonsin haft. Han var bara tretton år när han förra sommaren i Växjö sensationellt vann över den svenska yngre schackeliten. Det var ett uppseendeväckande resultat i schackkretsar — efter detta har han lagt norsk och övrig nordisk schackexpertis för sina fötter.

— Ibland är det kul att spela fotboll, säger Ove till HT-medarbetaren, men schack är mer dramatiskt. Det är ett spel vida mer fyllt av sensationer, säger han och ägnar sig de närmaste timmarna åt att någon gång då och då flytta sina svarta pjäser. För övrigt är det fullkomligt tyst i rummet på Hotell Foresta.

Ove går i 14 i Göteborgs praktiska realskola och har enligt egen utsägo ganska hyggliga betyg. Framför allt kanske i engelska som är hans stora intresse vid sidan av schack och fotboll. Flickor bryr han sig inte om än, säger han, de är så dåliga schackspelare!

Ove har enligt expertisen stor erfarenhet, han är en specialbegåvning och har en utpräglad mogenhet i sitt spel. Hans specialiteter är svåra försvarsställningar och hans spelöppningsrepertoar är kanske inte så stor.

Ove Kinnmark ser över ställningen.

Men sedan han väl konsoliderat sitt spel, är han en mästare.

— Ove är en verkligt "hel kille", säger spelkontrollanten, riksungdomsinstruktören Uno Körling. Han är en klart lysande begåvning, och han kommer att gå mycket långt, det är jag övertygad om.

— Ove är en kombinationsrik spelare med säker positionsblick, säger hans motspelare, 19-årige Hans-Ove Hälén, som när han inte spelar schack hjälper sin far i dennes affär i Umeå.

De båda motspelarna har träffats förr över pjäserna, senast i somras. Men sedan dess har Ove växt några centimeter, och passat på att fylla år. Han är mycket nyligen fyllda fjorton.